

2009-02-02

För kännedom:
Kommunstyrelserna i Entreprenörregionen
Länsstyrelser i Jönköpings, Kronoberg, Hallands och Västra
Götalands län
Regionförbundet i Jönköping
Regionförbundet Södra Småland
Region Halland
Västra Götalandsregionen

Mottagare
Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över LSS-kommitténs slutbetänkande **Möjlighet att leva som andra. Ny lag om stöd och service för vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77)**

Ställningstaganden till förslaget

Entreprenörregionen ställer sig bakom det yttrande som Sveriges kommuner och landsting (Dnr 08/3677) lämnat och stödjer helt tanken på ett ändrat huvudmannaskap för hela LSS-området. Därutöver vill Entreprenörregionen utveckla några synpunkter.

Först vill kommunerna i Entreprenörregionen betona att enskilda som omfattas av LSS självklart skall tillförsäkras möjligheten att leva som andra – oavsett var de bor. Detta har uppenbarligen varit lagstiftarens intention då man valt formen rättighetslagstiftning och därmed särskilt LSS (och LASS) från all annan lagstiftning i landet. Vad som här lyfts fram är orimligheten i den situation som råder idag.

Problematiken med två huvudmän, kostnadsökningen och kostnadsfördelningen mellan stat och kommun var utgångspunkter i kommitténs arbete. Denna problematik har också bekräftats och förändringar föreslås på en rad områden. Flera av dessa förslag är välkomna. Kommitténs uppdrag var dock att utreda finansieringen av alla LSS-insatser, medan fokus har legat på den personliga assistansen. Detta återspeglas i betänkandet.

Entreprenörregionen menar att:

- En lika gedigen utredning är nödvändig också när det gäller övriga insatser, som till exempel bostad med särskild service och daglig verksamhet.
- För att LSS ska fungera enligt lagstiftarens intentioner, måste staten ta över finansieringen av alla LSS-insatser, inte bara den personliga assistansen:
  - så att den enskildes behov styr likvärdig behandling i landet, möjligheter att flytta mellan kommuner inom landet och – under förutsättning att ansvaret flyttas till statlig nivå till de myndigheter som sitter på verktygen – möjligheter till sysselsättning.
  - så att ansvarsutkrävandet i en demokrati kan fungera genom att den som bestämmer också betalar för verksamheten.

Konkret förslag till utveckling – Samverkan för styrka

Stadsledningskontoret, Hälso- och sjukvård, Hälso- och sjukvård, Länshuset, Ljungby, Mafkådal, Trätarna, Vaggeryd, Västana, Åmby

Postadress
Entreprenörregionen
335 80 GNOSJÖ

Besöksadress
Storgatan 15

Telefon
0370-33 10 00

Telefax
0370-33 10 20

E-post
info@entreprenorsregionen.se
www.entreprenorsregionen.se

Organisationsnummer
769609-5442
212000-0506

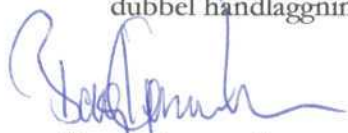
- så att kommunerna har en reell möjlighet att leva upp till lagstiftning om såväl LSS som balanskrav – de stora, snabba kostnadsförändringar som härrör från LSS hanteras bäst på statlig nivå.

Ett viktigt syfte med denna rättighetslagstiftning är just att begränsa utrymmet för kommunerna att göra egna prioriteringar baserade på lokala ekonomiska eller politiska bedömningar, dvs. att begränsa utrymmet för kommunalt självstyre på LSS-området. Den viktigaste frågan, och den avgörande för hur stödsystemet på bästa sätt fungerar för den enskilde, är fördelningen av ansvar för finansiering och beslut om LSS-insatser samt själva verksamhetsutförandet. LSS-verksamhetens styrning genom nuvarande rättighetslagstiftning medför att kommunernas möjligheter att påverka utförandet av verksamheten och styrningen av resurstilldelning är ytterst begränsad. Dessa omständigheter i kombination med kravet på kommunen att ha en ekonomi i balans medför uppenbara problem vid såväl verksamhetsplanering som budget- och resurstilldelning.

Ett exempel från Laholms kommun med 23 500 invånare: Kommunens nettobudget var 2008 knappt 960 MSEK. LSS-kostnaderna svarar för 90 MSEK, drygt nio procent av total nettobudget och en fjärdedel (25%) av ansvarsområdet som socialnämnden hanterade. En tredjedel av kostnaderna härrör från högkostnadskrävande LSS-ärenden, under året tillkom två (2) nya ärenden för vilka kommunen haft kostnader om drygt 7 MSEK motsvarande två procent av socialnämndens budget. Kommunen skriver att det är ”knappast möjligt att kunna tillgodose balanskravet samtidigt som snabba kostnadsförändringar i LSS-verksamheten ur kommunens perspektiv överhuvudtaget inte kan påverkas”.

Ett odelat statligt huvudmannaskap torde vara den säkraste och snabbaste lösningen för den enskilde och kommunerna.

- En skärpning av LSS-lagstiftningen innebär sannolikt också en ökning av antalet insatser enligt socialtjänstlagen, vilket må vara en av kommitténs intentioner. De variationer som finns mellan landets kommuner när det gäller t.ex. invånare med olika psykiska funktionshinder kommer att finnas kvar och det kan innebära att det finns behov av kostnadsutjämning mellan kommunerna av insatser enligt socialtjänstlagen. Detta bör utredas.
- Inte minst gäller det förslaget att införa en ny insats ”Personlig service med boendestöd”. Denna är vagt definierad och förväntas utformas på ett sätt som i mycket stor utsträckning liknar personlig assistans och torde kunna bli minst lika kostsam för kommunerna som personlig assistans. Insatsen ter sig så likartad att det verkar som endast namnbyte skett. Likaväl - som kommittén uttryckt - som det är olyckligt med två huvudmän för samma insats, är det olyckligt med två huvudmän för så likartade insatser. Det föreligger en uppenbar risk för såväl övervältring av kostnader till kommunerna som för dubbel handläggning.

Bengt Germundsson
2009 års ordförande i Entreprenörregionen
kommunstyrelsens ordf i Markaryd

Bengt Dahlqvist
2009 års v. ordf i Entreprenörregionen
kommunstyrelsens ordf i Vaggeryd

Carl Fredrik Graf
2009 års 2.v. ordf i Entreprenörregionen
kommunstyrelsens ordf i Halmstad

Entreprenörregionen är en frivillig samverkan mellan elva kommuner i fyra län. Kommunerna uppdrog i december 2008 till presidiet att avge ett gemensamt yttrande. Av medlemskommunerna är Halmstad och Laholm remissinstanser. Därutöver lämnar åtminstone Markaryd, Vaggeryd och Gnosjö egna yttranden.

Entreprenörregionen - Samverkan för styrka

Postadress
Entreprenörregionen
335 80 GNOSJÖ

Besöksadress
Storgatan 15

Telefon
0370-33 10 00

Telefax
0370-33 10 20

E-post
info@entreprenorsregionen.se
www.entreprenorsregionen.se

Organisationsnummer
769609-5442
212000-0506